

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๔

๒๓/๐๖/๔๕

ศิลปวัฒนธรรมสาร

สำนักศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๔๐ หมู่ ๕ ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๑๐๐๐

เรื่องเล่าจากเพื่อนบ้าน

นายทองดี

สวัสดีครับ เมื่อเร็วๆ นี้กระผมได้ไปเที่ยวแอลเอมา เลยมาบอกเล่าให้ได้ฟังกัน แต่อย่านึก
นะครับว่ากระผมแอบหลบงานไปเที่ยว ก็แค่เดินทางไปแอลเอโอเอส (Laos) เท่านั้นครับ ไม่แพงไม่
ต้องเดินทางไกลแต่ได้ผ่อนคลายเหมือนกัน การเดินทางในครั้งนี้มีระยะเวลา 2 คืน ไปพักที่ประเทศ
ลาว 1 คืน และกลับมาค้างคืนที่จังหวัดหนองคาย 1 คืน เริ่มออกเดินทางตอนดึกไปถึงด่านสะพาน
ไทย – ลาว ประมาณสามโมงเช้า แปลกจังครับตอนเราเข้าไปบ้านเขาต้องเสียทั้งค่าผ่านด่าน
ค่าเหยียบแผ่นดิน จนกระทั่งค่าล้างล้อรถที่เราโดยสารกันไปเลยครับ แต่คนของเขาผ่านเข้ามา
ประเทศเราไม่ต้องจ่ายค่าอะไรเลยนอกจากค่าเข้า (คนลาวนั้นเลยนิยมประเทศไทยว่าเป็นบ้านที่
เมืองน้อง) พอผ่านด่านได้เราก็ตัดสินใจข้ามสะพานไปรอแม่กุเทศก์สาวชาวลาวอยู่ที่ด่านปลอดภาษี เมื่อใกล้
หรือใกล้ที่เราออกมาถึงเราก็ตัดสินใจเดินทางไปวัดพระธาตุหลวงที่เป็นวัดประจำเมืองเวียงจันทน์
วัดนี้สวยงามมากครับเพราะสร้างด้วยทองเหลืองอร่ามไปทั่วทั้งวัด แต่ด้วยความร้อนจัดกับอายุ
ของลูกทัวร์ที่ต่างก็อายุ (เหลือ) น้อยๆ กันทั้งนั้นทำให้ผู้นำทางของเราต้องเอ่ยปากถามไถ่ถึงความ
อ่อนล้าของลูกทัวร์ เมื่อได้พักในขณะที่เดินทางต่อไปยังประตูชัยต่อนั้น กระผมได้ถามแม่กุเทศก์
สาวสวยไปว่า เธอมีครอบครัวหรือยัง เธอกล่าวด้วยอาการเอียงอายแล้วตอบว่า “ยังเจ้า ข้าเจ้าเป็น
สาวมรดก” คำว่าสาวมรดกนี้คือ ขึ้นคานของเรานั่นเองแต่เธอได้อธิบายว่าขึ้นคานจะเป็นคำที่
หยาบคายมากในประเทศลาวเลย ถ้าจะใช้ก็ใช้คำว่า “สาวมรดก” สำหรับผู้หญิงอายุ 25 ที่ยังไม่มี
คู่ครอง แต่ถ้า 30 ขึ้นไปนั้นจะเรียกว่า “สาววัตถุโบราณ” แม่กุเทศก์สาวได้เล่าต่อไปว่าผู้ชายใน
ประเทศลาวใช้คำว่าท้าวหน้าหน้า ส่วนผู้หญิงนั้นไม่ว่าจะเด็กหรือยังไม่แต่งงานใช้นางหน้าหน้า
เหมือนกันหมด ผู้ชายหน้าตาดีเรียกว่า เจ้าชู้ ผู้ชายเจ้าชู้จะเรียก เจ้าชู้ประดักประเดิด แต่ถ้าอยู่ใน
ข่ายเดียวกับกระผม คือผู้ชายหน้าตาดีและเจ้าชู้ด้วย จะเรียกว่า เจ้าชู้ฉิบหาย ส่วนผู้หญิงสวยของเขา
จะเรียกว่า นางงาม ถ้าสวยมาก เรียกว่า นางงามขี้แตกขี้แตน แล้วถ้าสวยและเจ้าชู้ด้วยจะเรียกว่า นางงามประดัก
ประเดิด กระผมเลยคิดว่าถ้าเทียบไปแล้วนั้นในมหาวิทยาลัยฯ ของเราก็มีแต่สาวงามขี้แตกขี้แตน
เดินชนไหล่กันไปมาเลยละครับ

พอเดินทางมาถึงประตูชัยแล้ว กระผมได้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสถานที่จากเมื่อ 10
กว่าปีก่อนที่เป็นประตูชัยเก่าๆ อยู่ในวงเวียนเล็กๆ กลางถนน ได้มีการพัฒนาสถานที่ให้เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวโดยเฉพาะจนกลายเป็นประตูชัยอันยิ่งใหญ่สง่างาม แสดงให้เห็นถึงชัยชนะของชาติ
ฝรั่งเศสที่เข้ามาประกาศตัวในชาติอาณานิคมของตน เมื่อถ่ายภาพหมู่กันจนพอใจแล้วเราก็ตัดสินใจ
ไปนมัสการพระแก้วมรกตจำลองที่ “หอพระแก้ว” ซึ่งเคยเป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต

หอพระแก้วนี้ได้สร้างขึ้นเมื่อ 200 ปีก่อน ผู้นำทางได้อธิบายอย่างประนีประนอมว่า ต่างชาติ (ประเทศไทย) ได้มาอัญเชิญพระแก้วมรกตไปประดิษฐานในเมืองหลวงและถ้าชาวลาวได้ไปประเทศนั้นก็จะแวะไปนมัสการกันทุกคน ซึ่งเมื่อได้ฟังแล้วเราทุกคนคงรู้สึกเหมือนกัน คือ สงสารชาวลาว แต่ในขณะที่เดียวกันก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความจริงได้ จึงได้แต่ทำตัวว่าเรียงกับการท่องเที่ยวกันต่อไป

หลังจากเที่ยวชมวัดต่าง ๆ ในเมืองแล้ว สถานที่ที่ลูกทัวร์อายุเยาว์ (น้อย) ส่วนใหญ่สนใจ คือ การซื้อสินค้าที่คิดว่าจะถูกกว่าที่มีในประเทศไทย คนขับรถผู้ชำนาญทางได้พาเราไปตลาดเช้าที่ไม่ได้ขายของแค่ตอนเช้าเหมือนบ้านเรา ตลาดเช้านั้นจะมีสินค้าทุกอย่างที่ประเทศไทยมี เพราะลาวนำเข้าสินค้าของไทยและต่างประเทศทั้งหมด พูดได้ว่าอยู่ในเมืองลาวก็เหมือนอยู่บ้านตัวเอง แม้กระทั่งน้ำปลายังเป็นของเราเลยครับ สินค้าที่ประเทศลาวผลิตขายมีเพียงสิ่งเดียว คือ ไฟฟ้า ทำให้ค่าครองชีพของคนลาวสูงมาก ถึงแม้ว่าอัตราเงินจะอ่อนตัวกว่าของเรา (1 บาทเท่ากับ 250 กีบ) ราคาถ้วยเตี้ยชามละ 15,000 กีบ (60 บาท) ปาท่องโก๋ 1 คู่ 1,250 กีบ (5 บาท) เห็นราคาแล้วผมถึงกับอยากกลคน้ำหนักโดยฉับพลัน ขอแนะนำว่าผู้ที่มาเที่ยวประเทศลาวจะต้องเป็นคนคิดเลขเก่งจริง ๆ ถึงจะไม่โดนเอาเปรียบ เพราะถ้าสามารถคิดเป็นเงินกีบได้จะถูกกว่าที่จะถามไปว่าราคากี่บาท และถ้าจะซื้อของฝากนะครับ กระผมแนะนำให้ซื้อที่ด่านปลอดภาษีจะถูกกว่าในเมืองครับ

วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวลาวที่สังเกตได้นั้น ผู้หญิงจะนุ่งซิ่นในตอนกลางวันหรือในที่สาธารณะ ส่วนผู้ชายนั้นจะนุ่งกางเกงขาวตลอดเวลา แล้วมีคอกุเทศก์สาวก็เล่าว่าผู้ชายลาวสามารถมีภรรยาบ่อยได้ แต่จะต้องขออนุญาตภรรยาหลวงก่อน ถ้าแอบไปมีโดยไม่บอก ภรรยาสามารถแจ้งความจับติดคุกได้ทั้งคุณสามีและภรรยาบ่อย ซึ่งไม่มีบุคคลใดมีสิทธิ์ประกันตัวสามีได้ นอกจากภรรยาหลวง ถือได้ว่าชาติของเขาให้ความสำคัญต่อสถาบันครอบครัวมากนะครับ ดูท่าว่าครอบครัวชาวลาวจะไม่มีเรื่องปวดหัวเหมือนของเรา เมื่อเดินทางไปเรื่อย ๆ ตามข้างทางจะมีป้ายกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด กระผมจึงถามเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิด สาวสวยของเรา (กลายเป็นของเราไปแล้ว) เลยอธิบายด้วยท่าทางสบาย ๆ ว่า “ผู้ค้ายาจะเข้า มีโทษติดคุก 2 วันเข้า” ลูกทัวร์ส่วนใหญ่ที่เป็นผู้รับผิดชอบต่ออนาคตของชาติเกิดความกังขาต่อการตัดสินโทษสถานเบาของชาวลาวมาก จึงถามด้วยน้ำเสียงขึงขังมากกว่า “ทำไมถึงติดคุกแค่ 2 วันคะ” น้ำเสียงสบาย ๆ ตอบกลับมาว่า “ติดคุกแค่ 2 วันเข้า วันที่สามเอาไปประหาร”

“เกี่ยวกับงาน”

หากท่านเป็นคนใจอ่อน ให้เลือกคนใจเข้มแข็งไว้ช่วย

หากท่านใจร้อน ให้เลือกคนที่ใจเย็นไว้ช่วย

หากท่านเป็นคนฉลาด ให้เลือกคนมีสติหนักแน่นไว้ประกอบกัน

เป็นอย่างไรบ้างครับสำหรับการท่องเที่ยวต่างประเทศของกระผม หวังว่าคงจะได้รับความสนุกสนานแ่งสาระบ้างนะครับ ส่วนฉบับหน้านั้นจะบอกเล่าถึงรายได้ของข้าราชการลาวให้อ่านกันครับ...